

2005. ÉVI III. TÖRVÉNY AZ EGYHÁZI SZOLGÁLATRÓL ÉS AZ EGYHÁZI SZOLGÁLATOT VÉGZŐKRŐL

Az egyház elsődleges szolgálata az evangélium hirdetése és a szentségek kiszolgáltatása annak érdekében, hogy a Jézus Krisztusban való megigazító hitre eljussunk. Az evangélium az egyház létének forrása és értelme, hirdetése az egyház missziói küldetése és minden egyéb szolgáltatásának alapja.

A Jézus Krisztusról szóló tanúságtétel minden Krisztusban hívő ember egyetemes feladata. Az egyház minden tagja részese ennek a szolgáltatásnak hitének és lelki adományának mértéke szerint.

Az egyház hivatalos szolgálatát, a nyilvános tanítást és a szentségek kiszolgáltatását az egyház jó rendje érdekében az azzal megbízott egyházi munkások végzik. Minden egyházi szolgáltatásban álló munkás a feladat- és hatáskörében felelős azért, hogy az egyház sajátos küldetését betöltse. Mindezek keretében a Magyarországi Evangélikus Egyház zsinata a következő törvényt alkotja:

ELSŐ RÉSZ BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A törvény hatálya

1. § (1) A törvény hatálya kiterjed a Magyarországi Evangélikus Egyház önálló képviselettel rendelkező szervezeti egységeinél (a továbbiakban: egyházi önkormányzat), intézményeinél, evangélikus egyesületeknél szolgáló lelkészekre, nemlelkészi egyházi munkásokra és a szolgáltatásba állítót megillető jogok gyakorlóira.

(2) Az e törvény alapján szolgálati jogviszonyban álló lelkész, illetve nemlelkészi egyházi munkás egyházi személy.

Fogalom meghatározások

2. § E törvény alkalmazásában:

- szolgálatba állító: az az egyházi önkormányzat, intézmény, evangélikus egyesület, amely az egyházi szolgálat ellátására szolgálati jogviszonyt létesít,
- szolgálati jogviszony evangélikus lelkész, illetve nemlelkészi egyházi munkás és szolgálatba állítója, valamint e kapcsolat révén a Magyarországi Evangélikus Egyház között az egyház törvényeinek megfelelően az egyházi szolgálat ellátására létrejött jogviszony,
- a szolgálatba állítót megillető jogok gyakorlói: azok a személyek, illetve testületek, akik/amelyek a Magyarországi Evangélikus Egyház nevében a szolgálatba állítót megillető jogok törvényben, illetve írásbeli szerződésben meghatározott részét gyakorolják,
- szolgálati szerződés: a szolgálatba állító és a lelkész, illetve nemlelkészi egyházi munkás közötti szerződés, amely tartalmazza az egyházi szolgálat ellátásának legfontosabb feltételeit és elvárásait. Ahol jogszabály díjlevelet vagy híványt említ, ott szolgálati szerződést kell érteni.

MÁSODIK RÉSZ A LELKÉSZI SZOLGÁLATRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

I. fejezet A lelkészi szolgálat

3. § (1) Az evangélium hirdetésére és a szentségek kiszolgáltatására Jézus Krisztus külön szolgálatot rendelt. Az egyház rendjének megfelelően ezt a szolgálatot az arra szabályszerűen elhívott lelkész végzi.

(2) A lelkészek szolgálati jellege és a kegyelmi eszközökkel való szolgálatuk – a lelkészi alkalmazás helyétől és az egyházigazgatási hatáskörtől függetlenül – azonos.

(3) A lelkészeknek az alkalmazási helyükből és egyházigazgatási hatáskörükből adódó képviseleti és kormányzási teendőiről a Magyarországi Evangélikus Egyház külön törvényben rendelkezik.

4. § (1) Minden egyházi szolgáltatásban álló lelkész és lelkészi szolgálattal megbízott személy kötelessége a lelkészi szolgálat hűséges végzése, különösen

- Isten igéjének, törvényének és evangéliumának hirdetése,
- az egyház építése,
- a hívek pásztorolása.
- ¹a lelkigondozás,
- a bűnökből való feloldozás,
- ²a tanítás,
- a szeretetszolgálat szervezése,
- önmaga továbbképzése egyéni és egyházi továbbképzés keretében.

(2) Az egyházi szolgáltatásban álló lelkész sajátos joga és kötelessége:

- a szentségek kiszolgáltatása,
- a házasság egyházi megáldása,
- az egyházi temetések végzése.

5. § A Magyarországi Evangélikus Egyház férfiakat és nőket egyaránt képez, felavat, illetve kiküld a lelkészi szolgálatra.

6. § A Magyarországi Evangélikus Egyház lelkésze felelős egyháza biblikus és hitvallásos tanításának érvényesüléséért.

7. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészétől elvárja, hogy

- belső elhívásból kötelezze el magát az egyházi szolgálatra,
- lelkészi hivatásában feddhetetlenül éljen és szolgáljon,
- családját példaadóan, evangélikus hitben pásztorolja.

(2) A lelkész köteles magatartásával, viselkedésével és külső megjelenésével is hivatalának megfelelni.

8. § (1) A lelkészi szolgáltatásban álló személy köteles a lelképásztori titkot megőrizni, az egyház törvényes rendjét megtartani és védelmezni. A lelkész lelkiismeretesen és híven köteles magát minden tevékenységében lelkészi esküjéhez tartani.

(2) A lelkész az egyházban rendszeresített liturgikus öltözetet istentiszteleteken és az egyéb liturgikus

¹Módosította a 2018. évi VII. törvény 1. § (1) bekezdése. Hatályos: 2019. január 1-től.

²Módosította a 2018. évi VII. törvény 1. § (2) bekezdése. Hatályos: 2019. január 1-től.

alkalmakon viseli.

9. §³ (1) Az egyház a szolgálat rendjének kialakításával, a pihenésre, testi és lelki feltöltődésre való lehetőségek biztosításával, a lelkészcsaládok támogatásával, valamint a kritikus helyzetek megelőzéséhez és kezeléséhez felajánlott szolgálatával segíti, hogy a lelkész magánélete összhangban legyen hivatásával.

(2) A lelkész olyan személlyel köthet házasságot, aki magánéletében, valamint hivatásában egyaránt vállalja a házastársa evangélikus egyházi szolgálatával járó felelősséget. A lelkész házasságkötési szándékát a házasság megkötése előtt 3 hónappal az esperesen keresztül a püspöknek bejelenti, és a házasságkötéshez engedélyt kér. A lelkészi szolgálatra készülő teológiai hallgató és a lelkészjelölt is csak a püspök előzetes engedélyével köthet házasságot.

(3) A lelkész, valamint a lelkészi szolgálatra készülő teológiai hallgató és a lelkészjelölt élettársi kapcsolatban nem élhet.

(4) A püspök vagy az általa felkért lelkészi személy feladata, hogy legalább 3 évenként olyan lelképásztori beszélgetést folytasson a lelkéssel, amelynek témája a lelkész magánélete, illetve annak összefüggései a lelkész szolgálatával.

10. § A lelkész a köz szolgálatában választott tisztséget betölthet, ugyanakkor pártpolitikai tevékenységet nem folytathat, pártnak tagja nem lehet.

10/A. §⁴ (1) A lelkészi életpályamodell a lelkészi életutat meghatározó alapvető feltételek rendszere. A lelkészi életpályamodell a Magyarországi Evangélikus Egyházban lelkészi szolgálatot teljesítő lelkészek, egyházközségek és intézmények együttes felelősségvállalása a lelkészi szolgálatra elhívottak és az azzal megbízottak szakmai fejlődéséért, mentális egészségének megőrzéséért, keresztyén lelkiségének gazdagodásáért és egzisztenciális biztonságáért.

(2) A lelkészi életpályamodell három fő részből áll:

- a) képzési és minősítési rendszer,
- b) jelzőrendszer és támogató szolgálat,
- c) illetményrendszer.

10/B. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház kötelezően elvárja valamennyi lelkésztől a lelkészi életpályamodell megvalósítása részeként a részvételt

a) a szakmai fejlődést biztosító alábbi szervezett továbbképzéseken:

- aa) lelkészi munkaközösségek,
- ab) országos lelkészkonferencia,
- ac) egyházkerület által szervezett éves konferencia,
- ad) lelkészakadémiai kurzusok,

b) az ötévente esedékes minősítési kollokviumon;

c) a lelkész személyiségét támogató és az esetleges elakadásokban segítséget nyújtó jelzőrendszer és támogató szolgálat keretében

- ca) az éves önértékelésen és esperesi konzultáción,
- cb) ötévente egyszer csoportos szupervíziós folyamatban.

(2) A Magyarországi Evangélikus Egyház ajánlja és támogatja a lelkészi életpályamodell megvalósítása során, annak részeként a lelkészeknek a jelzőrendszer és a támogató szolgálat keretében az alábbiak igénybevételét:

- a) egyházkerületi hivatásigazgató alkalmak,

b) rekreációs programok,

c) szolgálatvégzés nélküli fizetett szabadság (sabbatidő),
d) szakember által biztosított professzionális segítő kapcsolat.

(3) A lelkészi életpályamodell (1)–(2) bekezdésben írt elemeit a kreditrendszer fogja össze.

(4) A lelkészi életpályamodell képzési és minősítési rendszeréhez, valamint a jelzőrendszerhez és támogató szolgálatához kapcsolódik a lelkészek egzisztenciális életfeltételeit biztosító illetményrendszer, amely a lelkészek rendszeres havi illetményének minimális mértékét határozza meg.

(5) A lelkészi életpályamodell részletes szabályait országos szabályrendelet rögzíti.

II. fejezet

A Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészei

11. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház felavatott lelkésze az, aki

- a) az előírt teológiai tanulmányoknak eleget tett és erről egyetemi, illetve ezzel egyenértékű oklevelet szerzett,
- b) érvényes lelkészi oklevéllel rendelkezik,
- c) lelkésszé avatásában a lelkészi szolgálatra megbízást és felhatalmazást kapott,
- d) a Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészeinek nyilvántartásában szerepel.

(2) A lelkészi oklevél feltételként való megjelenése először az 1996. évben Budapesten az Evangélikus Hittudományi Egyetemre felvett hallgatóknál lép hatályba.

(3) A Magyarországi Evangélikus Egyház felavatott lelkésze továbbá az is, akit az Evangélikus Teológiai Akadémia levelező teológiai vagy hitoktatói tanfolyamának elvégzése után, de 2003. június 10. előtt lelkésszé avattak és gyülekezeti szolgálatba kiküldtek. E lelkészek 2005. december 31-ig az illetékes egyházkerületi lelkészképesítő bizottság előtt vizsgát tesznek. Eredményes vizsga hiányában más lelkészi beosztásba nem választhatók.

(4)⁵Püspöki, püspökhelyettesi, esperesi, espereshelyettesi és igazgató lelkészi tisztségek betöltéséhez – a törvényben rögzített egyéb feltételek mellett – az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott oklevél szükséges, valamint a lelkészi életpályamodellben meghatározott magasabb szintű vezetőképzés országos szabályrendeletben meghatározott határidőn belüli teljesítése.

12. § (1)⁶A lelkésszé avatás (ordináció) feltétele az evangélikus hittudományi egyetemi diploma megszerzése, valamint a lelkészképesítő vizsga letétele. A lelkészjelölt az egyetemi diplomát az ötéves elméleti képzés után letett szigorlatokkal és a hatodik év gyakorlati képzése után az országos lelkészképesítő bizottság előtt tett eredményes lelkészképesítő vizsgával szerezheti meg. Ennek során a bizottság a lelkészi szolgálatra való alkalmasságot is megvizsgálja. Ha a bizottság a jelöltet a lelkészi szolgálatra alkalmassnak találja, a lelkészjelölt lelkésszé avatható. Az alkalmassági vizsgálat részletes szabályait országos szabályrendelet rögzíti.

(2) Az országos lelkészképesítő bizottság öttagú. Társelnökei hivataluknál fogva a rektor és a lelkészjelölt egyházközsége szerint illetékes püspöke, akadályoztatásuk esetén az általuk megbízott teológiai tanár és püspökhelyettes. További egy bizottsági tagot az Evangélikus Hittudományi Egyetem, 2 bizottsági tagot

³Módosította a 2017. évi I. törvény 1. §-a. Hatályos: 2017. március 30-tól.

⁴A 10/A-B. §-t beiktatta a 2018. évi VII. törvény 2. §-a. Hatályos: 2019. január 1-től.

⁵Módosította a 2018. évi VII. törvény 3. § (1) bekezdése. Hatályos: 2019. január 1-től.

⁶Módosította a 2018. évi VII. törvény 3. § (2) bekezdése. Hatályos: 2019. január 1-től.

pedig – a megválasztott egyházkerületi lelkészsképesítő bizottság tagjai közül – az illetékes egyházkerületi elnökség küld. A lelkészsképesítő vizsgát megállott lelkészjelöltek egyetemi diplomát és avatás után lelkészi oklevelet kapnak, amelyeket az Evangélikus Hittudományi Egyetem képviselője és a bizottság társelnöke ír alá.

(3) Az egyházkerületi lelkészsképesítő bizottság elnöke hivatalánál fogva a püspök, akadályoztatása esetén helyettese. Az egyházkerületi lelkészsképesítő bizottság 5 tagját, valamint 3 pótagját az illetékes egyházkerületi közgyűlés választja 6 évre. A vizsga anyagát és követelményrendszerét az egyházkerületi lelkészsképesítő bizottságok együttes ülése állapítja meg.

(4) Az Evangélikus Hittudományi Egyetemen vagy annak jogelődjén a korábbi ötéves képzés alapján egyetemi végzettséget szerzők vagy más külföldi intézményekben kiállított teológiai végzettséget igazoló oklevéllel rendelkezők az egyházkerületi lelkészsképesítő bizottságok előtt tesznek vizsgát.

(5) A Magyarországi Evangélikus Egyházban használt nemzetiségi nyelveken leteendő lelkészsképesítő vizsgákra az egyházkerületi lelkészsképesítő bizottságoknál jelentkezhetnek a lelkészjelöltek vagy lelkészek.

13. § A lelkészjelölt az avatás alkalmával kapja meg a lelkészi címet és a lelkészi oklevelet. Ezt követően beosztott lelkészként a kibocsátó egyházkerület püspökének rendelkezése szerint áll szolgálatba a parókusi alkalmassági vizsgálat megállásáig.

14. § (1) A lelkész 2 év beosztott lelkészként eltöltött időt követően – amelyből legalább egy év gyülekezeti szolgálat – jelentkezhet parókusi alkalmassági vizsgálatra. A vizsgálatot végző testület tagja:

- a) az illetékes püspök,
- b) a szolgálati hely szerint illetékes esperes(ek),
- c) a közvetlen felügyeletet ellátó lelkész(ek),
- d) az illetékes egyházközségi felügyelő(k), illetőleg egyházi fenntartású intézményben végzett szolgálat esetén annak vezetője.

(2)⁷A testület megvizsgálja, hogy a vizsgálatra jelentkező jelölt szolgálatában hogyan valósulnak meg a hitvallásosság szempontjai, hogyan tudja alkalmazni az egyházkormányzati és az egyházi ismereteit, valamint, hogy teljesítette-e a lelkészi életpályamodellben rá vonatkozó kötelező elemeket. A vizsgálat szempontrendszerét országos szabályrendelet rögzíti.

(3) Az önálló lelkészi szolgálatra alkalmasnak talált jelölt nevét, választhatóságát a testület az egyház hivatalos lapjában kihirdeti. Így a jelölt lelkészi szolgálati helyre választható, amennyiben a törvényben rögzített egyéb feltételeknek megfelel.

(4) Amennyiben a testület az önálló lelkészi szolgálatra alkalmatlannak találja a jelöltet, ezt a döntését vele – indokolással együtt – írásban közli. A jelölt legközelebb további egy év beosztott lelkészi szolgálat után jelentkezhet alkalmassági vizsgálatra. A harmadik alkalmatlan minősítés után újabb vizsgálatnak helye nincs, és a jelölt kizárólag beosztott lelkészként szolgálhat tovább.

15. § (1) A lelkészt a lelkésszé avatás után fel kell venni a lelkészi nyilvántartásba. A lelkészi nyilvántartásban szerepel az,

- a) aki e törvény alapján létesített szolgálati jogviszonyban áll,

b) akinek a lelkészi jogviszonya megszűnése óta kevesebb, mint 5 év telt el,

c) aki lelkészi szolgálatból ment nyugdíjba.

- (2) A lelkészi nyilvántartásból törölni kell a lelkészt, ha
 - a) a lelkészi jogviszonyának – nem nyugdíjazás miatti – megszűnésétől legalább 5 év eltelt,
 - b) írásos nyilatkozatával lelkészi jellegéről lemondott,
 - c) írásos nyilatkozatával a Magyarországi Evangélikus Egyházból kilépett,
 - d) jogerős bírói ítélet alapján lelkészi jellegétől megfosztották.

(3) Minden lelkész a szolgálati helye szerint illetékes egyházkerület megjelölésével szerepel a lelkészi nyilvántartásban. Bármilyen formában végzett lelkészi szolgálat tanítási tisztasága és a lelkész erkölcsi magatartása fölött a lelkész nyilvántartása szerint illetékes püspök gyakorol felügyeletet.

(4) A lelkészi nyilvántartás vezetésének módjáról, hozzáférhetőségéről, a rendelkezési állományban lévők jelöléséről és egyéb, részletes szabályairól országos szabályrendelet rendelkezik.

16. § Amennyiben a lelkész megszákítás nélkül 5 éven keresztül nem állt egyházi alkalmazásban, az egyházkerületi lelkészsképesítő bizottság előtt tett vizsga szükséges ahhoz, hogy a lelkészi nyilvántartásba visszakerüljön, s beosztott lelkészként újra szolgálatba álljon. Választhatóságát – legalább 2 év elteltével – a parókusi alkalmassági vizsgálat megállását követően nyeri vissza.

17. § Az a lelkész, aki az egyházi szolgálatból kilép, vagy akit az egyházi bíróság hivatalvesztésre ítél, lelkészi jellegét elveszti, lelkészi szolgálatot nem végezhet, liturgikus öltözetet nem viselhet és a lelkészi címet nem használhatja.

18. §⁸ Azt a lelkészt, aki a lelkészi életpályamodell törvényben vagy országos szabályrendeletben rögzített követelményeinek nem tett eleget, az illetékes püspök erről szóló határozatával értesíti. A határozat kézhezvétele napján a lelkész magasabb egyházkormányzati szintű egyházi önkormányzatoknál betöltött tisztsége és testületi tagsága megszűnik, és ilyen tisztségre nem választható az elmulasztott továbbképzési követelmények teljesítéséig.

(2) Az a lelkész, aki a lelkészi életpályamodell törvényben vagy országos szabályrendeletben rögzített követelményeinek az (1) bekezdésben írt püspöki határozatot követő további két évig sem tesz eleget, beosztott lelkészként szolgálhat tovább, illetve gyülekezeti lelkészi szolgálati jogviszonyt nem létesíthet a lelkészi életpályamodell által előírt, de határidőig el nem végzett kötelező követelmények teljesítéséig.

(3) A követelmények nem teljesítését a püspök állapítja meg megindokolt határozatával. A püspök határozatával szemben a lelkész az egyházi bírósághoz fordulhat.

19. § (1) Külföldi evangélikus egyházban felavatott lelkész a Magyarországi Evangélikus Egyházban lelkészi szolgálatba csak akkor léphet, ha az egyházkerületi lelkészsképesítő bizottság által előírt (különbözeti) vizsgát letette. Szolgálatba állításáról a leendő szolgálati helye szerint illetékes püspök dönt.

(2) A külföldi egyetemen, főiskolán teológiai végbizonysítványt szerzett, fel nem avatott, a Magyarországi Evangélikus Egyházban lelkészi szolgálatra készülő

⁷Módosította a 2018. évi VII. törvény 3. § (3) bekezdése. Hatályos: 2019. január 1-től.

⁸Módosította a 2018. évi VII. törvény 4. §-a. Hatályos: 2019. január 1-től.

személy köteles végbizonyítványát honosíttatni.

20. § Más keresztyén felekezetekben szerzett lelkészi oklevél birtokosa a Magyarországi Evangélikus Egyházban lelkészi alkalmazásba csak úgy léphet, ha a lelkészekre vonatkozó jogszabályokban rögzített feltételeken túl az egyházközsége szerint illetékes püspök engedélyével az Evangélikus Hittudományi Egyetem tanári kara által megállapított tantárgyakból vizsgát tett, és az egyházkerületi lelkészképesítő bizottság az alkalmasságáról meggyőződött. Az avatásra a lelkészképesítő bizottság tesz javaslatot az illetékes püspöknek.

21. §⁹ A lelkészek számára az egyház biztosítja a parókusi alkalmassági vizsgálaton való megfeleléshez szükséges szolgálati jogviszonyt, beosztott lelkészként legfeljebb 4 év időtartamra, valamint ennek során – igazodva a lelkészi életpályamodell törvényben és szabályrendeletben írt rendelkezéseihez – legalább a lelkészek minimális rendszeres havi illetményének megfelelő juttatást a szolgálatba állító költségvetésének terhére. Ezen túlmenően a Magyarországi Evangélikus Egyház, az egyházi önkormányzatok és intézmények igényeikhez igazodva létesítenek szolgálati jogviszonyt.

22. § (1) A lelkészek nyugdíjkorhatára 65 év.

(2)¹⁰A lelkészi jelleg nem szűnik meg a nyugdíjba vonulással. A nyugdíjba vonulást követően nem kötelező a lelkészi életpályamodellben való részvétel.

(3)¹¹A lelkész egészségügyi okból az öregségi nyugdíj igénybevételét követően, az (1) bekezdésben meghatározott korhatár előtt is kérelmezheti nyugállományba helyezését, melynek megállapításáról – a Püspöki Tanács véleményének ismeretében – az alap vezetője dönt. Lelkészno az öregségi nyugdíj igénybevételét követően, az (1) bekezdésben meghatározott korhatár előtt külön ok megjelölése nélkül is kérelmezheti nyugállományba helyezését azzal, hogy annak megállapítása során a Zelenka Pál Evangélikus Szolidaritási Alap vezetőjének nincs mérlegelési lehetősége.

(4)¹²A Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészeinek és gyülekezeti munkatársainak nyugdíj-kiegészítéséről és az ehhez kapcsolódó egyéb ellátásokról külön törvény rendelkezik.

III. fejezet

A lelkészi szolgálat formái

23. § (1) Az önálló szolgálatot végző lelkész olyan szolgálati helyre választott lelkész, amelyben nem áll másik lelkész közvetlen irányítása alatt. Önálló szolgálatra csak parókusi alkalmassági vizsgálatot érvényesen megállott lelkész választható. Felelős azért, hogy egyháza biblikus és hitvallásos tanítása érvényesüljön munkájában és a szolgálatával ellátott területen. Felelős azért, hogy szolgálati helyén tévtanítások ne terjedjenek, örökdik a rábízottak egységén. Egyházközségben e felelősségében osztoznak vele az egyházközségben szolgáló lelkészek, valamint az egyházközség tisztségviselői és a presbitérium tagjai is.

(2) Az egyházközségben önálló szolgálatot végző lelkész

(gyülekezeti, parókusi lelkész) felelős az igehirdetői és gyülekezeti lelkészi munka szervezéséért, tartalmáért és folyamatos végzéséért.

24. § A másodlelkész a gyülekezeti lelkész mellé választott lelkész, aki munkáját a gyülekezeti lelkész irányításával és felelőssége mellett végzi, de személyében felelős a rábízott munka elvégzéséért és lelkészi munkája tartalmáért.

25. § (1) A beosztott lelkész munkáját püspöki kiküldés alapján, valamely kijelölt önálló szolgálatot végző lelkész irányításával, beosztottként végzi, de személyében felelős a rábízott feladatok elvégzéséért és lelkészi munkája tartalmáért. A beosztott lelkész a parókusi lelkész jogait nem gyakorolhatja.

(2) A beosztott lelkészt a püspök küldi ki az egyházközségbe, vagy más szolgálati helyre. A kiküldés történhet határozatlan vagy határozott – legfeljebb 3 éves – időtartamra.

26. § (1) Helyettes lelkész az, akit a tartósan betöltetlen lelkészi szolgálati helyre a püspök küld ki. A helyettes lelkész a helyettesített lelkész feladatköre és jogköre szerint működik.

(2) A helyettes lelkész megbízatása meghatározott, legfeljebb 3 éves időszakra szól. Helyettes lelkészként nyugdíjas lelkész is megbízható.

IV. fejezet

A lelkészi szolgálati jogviszony

27. § (1) Az e törvényben meghatározottak szerint szolgálatban álló lelkészek – a szolgálatba állító egyházi önkormányzaton, intézményen, illetve egyesületen keresztül – szolgálati jogviszonyban állnak a Magyarországi Evangélikus Egyházzal. Szolgálati jogviszony azzal a lelkésszel létesíthető, aki a lelkészi nyilvántartásban szerepel.

(2) A szolgálati idő számításakor figyelembe vett időbe beletartozik az e törvény alapján létesített szolgálati jogviszony, különösen

- a) az egyházközségben végzett lelkészi szolgálat,
- b) más egyházi önkormányzatnál végzett lelkészi szolgálat,
- c) a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodájában (a továbbiakban: országos iroda), vagy központi beosztásban végzett szolgálat,
- d) az Evangélikus Hittudományi Egyetem oktatójaként végzett szolgálat,
- e) az evangélikus intézményben végzett lelkészi jellegű szolgálat,
- f) az evangélikus egyesületnél végzett lelkészi szolgálat,
- g) az egyházi ösztöndíj, illetve hivatalos külföldi kiküldetés, amennyiben a kiküldött erről szerződést köt a Magyarországi Evangélikus Egyházzal,
- h) a Magyarországi Evangélikus Egyházzal állandó kapcsolatban álló szervezetnél végzett szolgálat,
- i) a nem egyházi állományban végzett, de egyházilag elismert szolgálat (így különösen a börtönlelkészi, táborigazgatói, kórházlelkészi szolgálat).

(3) A szolgálati idő számításakor szintén figyelembe kell venni:

- a) az országos szabályrendeletben szolgálati jogviszonynak elismert egyházi tevékenységet,
 - b) az eddig felsoroltaktól eltérő beosztású lelkészi szolgálatot, amelyet a püspöki tanács szolgálati jogviszonyként elismert.
- (4) A Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészeinek a

⁹Módosította a 2018. évi VII. törvény 5. §-a. Hatályos: 2019. január 1-től.

¹⁰Módosította a 2018. évi VII. törvény 6. § (1) bekezdése. Hatályos: 2019. január 1-től.

¹¹Módosította a 2013. évi III. törvény 26. § (1) bekezdése. Hatályos: 2014. január 1-től.

¹²Módosította a 2013. évi III. törvény 26. § (2) bekezdése. Hatályos: 2014. január 1-től.

Magyarországi Református Egyházban, valamint külföldi evangélikus, illetve református egyházban végzett korábbi lelkészi szolgálatának ideje szolgálati időnek számít.

(5) Az e törvény hatálya lépése előtt végzett szolgálatok tekintetében az országos iroda állapítja meg a lelkészi nyilvántartásban szereplő lelkészek szolgálati idejét a korábban hatályos szabályok szerint (beleértve a korábbi segédlelkészi szolgálatot is), vitás esetben a lelkészi munkaközösségek országos szövetsége, valamint az illetékes püspök véleményének figyelembe vételével.

28. §¹³

V. fejezet Rendelkezési állomány

29. § (1)¹⁴Az a lelkész, aki nem áll szolgálati jogviszonyban, rendelkezési állományba kerül. A rendelkezési állományban lévő lelkész számára nem kötelező a lelkészi életpályamodellben való részvétel.

(2) A rendelkezési állományban lévő lelkész az utolsó szolgálati helye szerint illetékes püspök, ennek hiányában az egyházközsége szerint illetékes püspök felügyelete alatt áll.

(3) A rendelkezési állományban lévő lelkészt a leendő szolgálati hely szerint illetékes püspök a felügyeletet gyakorló püspök egyetértésével küldheti ki szolgálatba.

(4) A rendelkezési állományban lévő lelkész díjazásra csak a püspöki kiküldés alapján jogosult, azt megelőzően javadalmazásban nem részesül.

(5) A rendelkezési állományban álló lelkész írásban bejelentheti az illetékes püspöknél a rendelkezési állományból való kilépését, ez – erre irányuló külön írásos nyilatkozat hiányában – nem jelenti a lelkészi jellegről való lemondást. A bejelentés visszavonható. Sem a kilépés, sem annak visszavonása nem befolyásolja a 15.§ (2) bekezdés a) pontjában meghatározott 5 éves időtartam számítását.

VI. fejezet A lelkészi szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos vitás kérdések rendezése

A lelkészi becsületszék

30. § (1) Az egyházi alkalmazásban levő lelkész szolgálatával kapcsolatban felmerült, illetve beérkezett panasz elbírálására – amennyiben az illetékes egyházkerületben működik – a lelkészi becsületszék (a továbbiakban: becsületszék) jogosult, ha az nem tartozik az egyházi bíróság hatáskörébe.

(2) A becsületszék illetékessége az adott egyházkerület lelkészi névjegyzékében szereplő lelkészek szolgálatával kapcsolatos kérdésekre terjed ki.

31. § (1) Becsületszék létrehozásáról az egyházkerületi közgyűlés dönthet, ebben az esetben biztosítja működésének anyagi és egyéb feltételeit.

(2) A becsületszékbe az egyházmegyei lelkészi munkaközösségek delegálnak 1-1 tagot az általános tisztújítás ciklusának megfelelő időre. A becsületszék elnökét és alelnökét a tagok maguk közül választják. Az elnököt akadályoztatása esetén az alelnök helyettesíti.

32. § (1) Eljárást kezdeményezhet a becsületében

¹³Hatályon kívül helyezte a 2013. évi III. törvény 26. § (3) bekezdése. Hatályos: 2014. január 1-től.

¹⁴Módosította a 2018. évi VII. törvény 6. § (2) bekezdése. Hatályos: 2019. január 1-től.

megsértett lelkész is. A becsületszék eljárásának megindításáról az elnök dönt. A becsületszék legalább háromtagú becsületszéki tanácsban (a továbbiakban: tanácsban) jár el. A tanács tagjait a becsületszék elnöke jelöli ki. Az ügyben érintett tag a panasz elbírálásában nem vehet részt.

(2) Ha erről a becsületszék eltérően nem dönt, a tanács maga határozza meg a panasz kivizsgálásának módját és ütemezését. A tanács a vizsgálatról jegyzőkönyvet készíthet.

(3) A tanács a kivizsgálás során egyebek mellett jogosult:

- meghallgatni az érintetteket,
- a panasszal kapcsolatos iratokba betekinteni, azokról másolatot készíteni,
- felvilágosítást kérni,
- szemlét tartani,
- az érintetteket békítő tanácskozás meghívni,
- megbeszéléseire az illetékes püspököt, esperest vagy más személyt tanácskozási joggal meghívni.

(4) A tanács a panasz kivizsgálásának befejezése után

- tájékoztathatja a panasz előterjesztőjét a panasz kivizsgálásáról, s arról, ha a panaszt nem találta indokoltnak,
- megállapíthatja a lelkészi szolgálattal kapcsolatos panasz indokoltságát,
- felhívhatja a lelkészt a Szentírásnak, a hitvallási iratoknak, a jogi és erkölcsi előírásoknak megfelelő magatartás tanúsítására, és az ezekkel ellentétes magatartás abbahagyására, valamint az attól való tartózkodásra,
- javaslatot tehet az illetékes püspöknek, esperesnek, igazgató lelkésznek, valamint más személynek vagy testületnek valamilyen intézkedés megtételére,
- erkölcsi állásfoglalást, közleményt adhat ki, amit az egyház hivatalos lapjában vagy hetilapjában megjelentethet,
- életviteli vagy egyéb tanácsot adhat,
- egyéb döntést hozhat.

(5) A tanács a vizsgálat lezárásáról és döntéséről a panasztevőt, a többi érintettet, a becsületszék elnökét és a püspököt tájékoztatja. Írásban érkezett panasz kivizsgálásának eredményéről a tájékoztatást írásban kell megadni.

33. § A püspökkel kapcsolatos becsületszéki eljárást az egyházkerületi becsületszékek elnökeiből álló tanács folytatja le, melyet az illetékes becsületszék elnöke vezet. Amennyiben nincs az egyházkerületben megválasztva becsületszék, az illetékes elnök a szomszédos egyházkerület egyházmegyei lelkészi munkaközösségeinek elnökei közül kér fel tanácstagot.

Lelkészek házasságának felbontása

33/A. §¹⁵ (1) A lelkész – házassági kapcsolatának megromlása esetén – a házasság felbontására irányuló kereset előterjesztését megelőzően tájékoztatja a szolgálati területe szerint illetékes esperest és püspököt az ő vagy házastársa válási szándékáról.

(2) A lelkész a házasság felbontására irányuló keresetlevél kézhezvételét követően legkésőbb 8 napon belül egyidejűleg írásban értesíti erről a szolgálatba állítót, az esperest és a püspököt.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott értesítés kézhezvétele után a püspök azonnali hatállyal felállít egy bizottságot, melynek segítségével 15 napon belül megvizsgálja a

¹⁵Beiktatta a 2017. évi I. törvény 2. §-a. Hatályos: 2017. március 31-től.

történeteket. Meghallgatják a lelkészt és a szolgálatba állító képviselőit, valamint meghallgathatják a lelkész házastársát. Ha egyházi önkormányzat a szolgálatba állító, akkor ebben az ügyben a presbitérium vagy a presbitérium legalább 3 tagja, ha intézmény, akkor az igazgatótanács vagy az igazgatótanács legalább 3 tagja a szolgálatba állító képviselője.

(4) A vizsgálat lefolytatása után a püspök dönt a lelkész további szolgálatáról:

- a) a lelkész szolgálatát változatlanul hagyja,
- b) a lelkész szolgálatát legfeljebb 90 napra felfüggeszti,
- c) fegyelmi eljárást kezdeményez a lelkész ellen,
- d) egyéb intézkedést hoz.

(5) A püspök a (4) bekezdés a-d) pontjaiban meghatározott, egymásnak nem ellentmondó döntéseket együttesen is meghozhatja. Döntését írásban közli az érintettekkel. A szolgálati jogviszony felfüggesztése esetén az esperes bevonásával intézkedik a helyettesítésről és a jövedelem megosztásáról.

(6) A püspök figyelemmel kíséri a válás folyamatát a bontóper lezárulásáig. A püspök a (4) bekezdésben meghatározott intézkedéseket a bontóper ideje alatt később is teheti.

(7) Amennyiben a per a házasság jogerős felbontásával zárul, a lelkész a jogerős ítélet kézhezvételét követően legkésőbb 8 napon belül egyidejűleg írásban értesíti erről a szolgálatba állítót, az esperest és a püspököt. A püspök a bejelentés kézhezvétele után – szükség esetén a (3) bekezdésben meghatározott bizottság bevonásával – 15 napon belül dönt a lelkész szolgálati jogviszonyáról. A püspök a szolgálati jogviszonyt változatlanul hagyja vagy megszünteti. Döntését írásban közli az érintettekkel.

(8) A lelkész házasságának felbontása után választhatósága 3 évig a püspöki tanács egyetértési jogához kötött.

(9) A házasság jogerős bírósági felbontásával a lelkész minden – az egyházközségnél magasabb egyházkormányzati szinten viselt – tisztsége, valamint zsinati, országos presbitériumi és országos bírósági tagsága megszűnik. Ilyen tisztségre és testületi tagságra a házasság felbontása után 3 évig nem választható.

A szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogviták

34. § A lelkészi szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogvita eldöntésére a Magyarországi Evangélikus Egyház bírósága jogosult.

HARMADIK RÉSZ LELKÉSZI SZOLGÁLAT AZ EGYHÁZKÖZSÉGBEN

VII. fejezet Az egyházközség lelkészei

35. § (1) Az egyházi szolgálat ellátása érdekében minden egyházközség az egyházközségi tagok számától és az ellátandó feladatoktól függően egy vagy több lelkészi állást tart fent.

- (2) Az egyházközség lelkésze:
- a) a gyülekezeti lelkész,
 - b) a gyülekezeti másodlelkész,
 - c) a beosztott lelkész,
 - d) a helyettes lelkész.

36. § Az egyházközség lelkésze köteles:

- a) gondoskodni az istentiszteleti és egyéb gyülekezeti alkalmak ellátásáról,
- b) ellátni a kazuális szolgálatokat, valamint a megelőző

- és követő beszélgetéseket és látogatásokat,
- c) végezni és irányítani a hitoktatást, a konfirmációt, az ifjúsági munkát,
- d) szervezni a szeretetszolgálatot,
- e) ellátni a gyülekezet lelkigondozói feladatait,
- f) végezni a lelkészi hivatali munkát,
- g) vállalni és megszervezni az egyházmegyei, egyházkerületi és országos egyházi élet alkalmain és feladataiban való részvételt,
- h) vállalni és megszervezni a gyülekezeti élet érdekében szükséges további teendőket.

VIII. fejezet

Az egyházközség lelkészeinek szolgálatba állítása

37. § (1) Gyülekezeti lelkész szolgálatba állításának az egyházközségi lelkészi állás szervezésekor vagy megüresedésekor van helye.

(2)¹⁶Gyülekezeti lelkész az a lelkész lehet, akinek érvényes lelkészi oklevele van, az e törvényben szabályozott parókusi alkalmassági vizsgálaton megfelelt, illetve ezzel egyenértékű vizsgát tett, valamint a lelkészi életpályamodell törvényben és szabályrendeletben rögzített követelményeinek – a megszabott határidőben – eleget tett.

(3) A gyülekezeti lelkész szolgálatba állítása az egyházközségi közgyűlés által meghívás vagy pályázat alapján, – külön törvény rendelkezéseinek megfelelően – választás útján történik.

38. § A gyülekezeti másodlelkészi állás megszervezésére, valamint a másodlelkész alkalmazására és nyugdíjazására a gyülekezeti lelkészre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

39. § (1) A lelkész szolgálati jogviszonya határozott vagy határozatlan időre létesíthető. A határozott időre létesített szolgálati jogviszony legfeljebb 3 évre szólhat, ennek lejártakor csak határozatlan időre újítható meg.

(2) A szolgálati jogviszony kezdő időpontját a lelkészválasztáskor kell meghatározni, ennek hiányában a szolgálati jogviszony a hivatalátvétel időpontjától számítandó.

40. § (1) Az egyházközség megválasztott lelkészeinek beiktatása istentiszteleten történik, melyet egyházközségi közgyűlés követ.

(2) A gyülekezeti lelkészt és a gyülekezeti másodlelkészt az esperes, rendkívüli esetben az esperes által megbízott lelkész iktatja be.

(3) A beosztott lelkész beiktatását a szolgálatát felügyelő lelkész végzi.

(4) Az iktatásnak a szolgálati jogviszony kezdő időpontjától számított 3 hónapon belül kell megtörténnie.

41. § (1) A tartósan betöltetlen lelkészi szolgálati helyre – az egyházközség presbitériumának egyetértésével – az illetékes püspök küld ki helyettes lelkészt vagy beosztott lelkészt.

(2) Helyettes lelkész küldésének van helye különösen:

- a) ha a gyülekezeti lelkészi állás megüresedett,
- b) ha a lelkész beteg, teológiai tanulmányai céljából szabadságot vesz ki, vagy egyéb okból tartósan nem tudja ellátni feladatát és az egyházmegye nem tudja megoldani rendszeres helyettesítését,
- c) ha a gyülekezeti lelkész fegyelmi felfüggesztés alatt áll.

¹⁶Módosította a 2018. évi VII. törvény 7. §-a. Hatályos: 2019. január 1-től.

(3) A szolgálat ellátásával a püspök beosztott lelkészt is megbízhat, egyidejűleg megnevezi a beosztott lelkész munkáját felügyelő helyettes lelkészt, és gondoskodik a szolgálati teendők és a javadalom megosztásáról. A beosztott lelkész kiküldése szólhat határozatlan időre is.

42. § A püspöki kiküldéssel létrejött szolgálati jogviszony alapja az egyházközség – szükség esetén a presbitérium által módosított – díjlevele és a püspök kiküldő rendelkezése együttesen. A szolgálati jogviszony kezdete a kiküldő rendelkezésben megjelölt időpont.

A díjlevél

43. § (1) Az egyházközség gyülekezeti lelkésze és másodlelkésze az egyházközséggel megkötött szolgálati szerződés (díjlevél, hívány) alapján kerül szolgálati jogviszonyba.

(2) A díjlevelet az egyházközség részéről a közgyűlés fogadja el.

(3) Az egyházközség lelkészeinek díjlevelét az egyházmegyei és az egyházkerületi elnökségnek kell jóváhagynia. Amennyiben az egyházmegyei vagy egyházkerületi elnökség a díjlevelet nem hagyja jóvá, azt 14 napon belül észrevételeivel visszajuttatja. Az egyházközség közgyűlése újabb 14 napon belül köteles az abban javasolt módosításokat megvizsgálni, s a díjlevelet ismételtén felterjeszteni jóváhagyásra. Amennyiben a közgyűlés a felsőbb szintű elnökségek észrevételeit figyelmen kívül hagyva fogadja el a díjlevelet, az elnökségek írásban rögzíthetik ellenvetéseiket, ekkor a díjlevél aláírásuk nélkül válik véglegessé.

(4) A díjlevélben rögzíteni kell:

- a) az ellátandó lelkészi szolgálat fő területeit és jellegzetességeit,
- b) szolgálati lakás, és a szolgálati lakással kapcsolatos fűtés, közüzemi díjak biztosítását vagy az ezekhez való egyházközségi hozzájárulás összegét,
- c)¹⁷a lelkészi szolgálatért juttatott rendszeres havi díjazást,
- d) a lelkészi hivatal helyiségének, berendezésének, fűtésének, világításának, takarításának biztosítását,
- e) a szolgálati lakás épületének külső és belső karbantartását, vagyont biztosítását és közterheit,
- f) a szolgálati lakással, a szolgálathoz biztosított eszközökkel kapcsolatos kétoldalú vállalásokat,
- g)¹⁸a 62/A. § szerinti juttatások formáit, módját és mértékét.

(5)¹⁹A díjlevélnek tartalmaznia kell az egyházközség nyilatkozatát, amelyben kötelezettséget vállal a lelkész díjazásának évenkénti felülvizsgálatára, és legalább az országosan megállapított lelkészi minimumjövedelem biztosítására.

(6) A díjlevél a kötelező elemeken kívül tartalmazhat a lelkészi szolgálati jogviszony egyéb elemeire vonatkozó rendelkezést is.

(7) A díjlevelet a lelkész és az egyházközségi közgyűlés közös megegyezéssel módosíthatja. A díjlevél módosítására – a lelkész illetményének felülvizsgálatát kivéve – a létrehozására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(8) A lelkész rendszeres pénzbeli illetményének felülvizsgálatát a presbitérium végzi, díjlevél kizárólag erre

vonatkozó módosítását nem kell külön felterjeszteni a felsőbb szintű elnökségeknek jóváhagyásra.

(9) A díjlevelet az egyházmegyei elnökség felülvizsgálhatja lelkészválasztási eljárás nélkül is, és annak módosítására javaslatot tehet.

IX. fejezet

A szolgálati jogviszony megszűnése és megszüntetése

44. § (1) A lelkészi szolgálati jogviszony megszűnik:

- a) a lelkész halálával,
- b) a lelkész nyugdíjazása esetén a nyugdíjazást kimondó határozatban megjelölt napon, illetve a határozat jogerőre emelkedése napján,
- c) az egyház törvényes rendjének és békéjének megőrzéséről szóló 2005. évi IX. törvény 34.§ f) és g) pontjában leírt fegyelmi büntetésekről szóló ítélet jogerőssé válásának napján,
- d) a lelkésznek a lelkészi jellegéről való lemondásával, illetve az evangélikus egyházból való kilépésével, az erre vonatkozó szándéka bejelentésének napján,
- e) az egyházközség megszűnése, társulása esetén, annak jogerőre emelkedésével,
- f) a határozott idő lejártával,
- g) ha a lelkész egy évet meghaladó időt tölt betegszabadságon,
- h)²⁰a lelkész házasságának felbontása esetén a püspöknek a szolgálati jogviszony megszüntetéséről szóló határozatával.

(2) Az egyházkerületi elnökség a korhatár elérése előtt 6 hónappal írásban emlékezteti az illetékes egyházközségi elnökséget e törvényre hivatkozva arra, hogy az egyházközség lelkésze eléri a nyugdíjkorhatárt. Amennyiben egyházi érdekből, a nyugdíjkorhatárt elért lelkész további szolgálata szükséges, a lelkész – az egyházközség presbitériuma, a lelkész és a püspök írásbeli megállapodása alapján – legfeljebb 2 évig gyülekezeti lelkészként szolgálhat tovább. Ez idő alatt szolgálati viszonya továbbra is fennáll.

(3) A lelkész nyugdíjazásával minden olyan választott tisztsége megszűnik, amelyet csak egyházközségi lelkész láthat el.

(4) Egyházközségek társulásakor, a társulás megszüntetésekor az egyházközség közgyűlése dönthet a szolgálati jogviszony folytatásáról, ilyenkor nem szükséges új lelkészválasztási eljárás megindítani.

45. § (1) A 37. § (3) bekezdése alapján létrejött, határozatlan idejű lelkészi szolgálati jogviszony megszüntethető:

- a) a lelkész és a szolgálatba állító közös megegyezésével,
- b) a lelkész vagy a szolgálatba állító felmondásával.

(2) A szolgálati jogviszony megszüntetésére vonatkozó nyilatkozatot, illetőleg megállapodást írásba kell foglalni. A felmondás a másik féllel való írásbeli közléssel, a megállapodás annak aláírásával válik hatályossá.

(3) A lelkész szolgálati jogviszonyának felmondását az egyházközség részéről a presbitérium, az egyházmegyei elnökség által összehívott és vezetett ülésen az összes presbiter több mint felének megegyező szavazatával indítványozhatja az egyházközségi közgyűlésnek. Az egyházmegyei elnökség tagjai által összehívott és vezetett közgyűlés a jelenlévő közgyűlési tagok több mint

¹⁷Módosította a 2015. évi II. törvény 9. § (1) bekezdése. Hatályos: 2016. január 1-től.

¹⁸Beiktatta a 2014. évi IX. törvény 1. §-a. Hatályos: 2014. november 29-től.

¹⁹Módosította a 2015. évi II. törvény 9. § (2) bekezdése. Hatályos: 2016. január 1-től.

²⁰Beiktatta a 2017. évi I. törvény 3. § (1) bekezdése. Hatályos: 2017. március 31-től.

kétharmadának szavazatával határozhat a szolgálati jogviszony felmondásáról.

(4) A felmondási idő 30 nap. Az egyházközség presbitériuma és a lelkész ennél hosszabb időben is megállapodhatnak, amely azonban a 4 hónapot nem haladhatja meg.

(5)²¹Az egyházközség felmondása esetén a lelkészt végkielégítés illeti meg, amit az egyházközség fizet. A végkielégítés mértéke a lelkész háromhavi lelkészi díjazása.

(6) Az egyházközség, a lelkész súlyos kötelezettségszegése esetén a lelkészi szolgálati jogviszonyt azonnali hatályú felmondással is megszüntetheti.

(7) Azonnali hatályú felmondás esetén a lelkész felmondási időre és végkielégítésre nem jogosult.

46. § (1) A 37. § (3) bekezdése alapján létrejött, határozott időre szóló szolgálati jogviszony csak közös megegyezéssel vagy súlyos kötelezettségszegés esetén azonnali hatályú felmondással szüntethető meg.

(2)²²Az (1) bekezdéstől eltérően is megszüntetheti az egyházközség az általa határozott időre létrehozott szolgálati jogviszonyt, a lelkész ez esetben azonban jogosult a hátralévő időre jutó díjazására.

47. § (1) A püspöki kiküldéssel határozatlan időtartamra létrejött szolgálati jogviszonyt az illetékes püspök áthelyezéssel megszüntetheti. Az egyházközség presbitériuma a püspöki kirendeléssel, határozatlan időtartamra létesített szolgálati jogviszony megszüntetését az illetékes püspöknél kezdeményezheti. A kezdeményezéstől számított 3 hónap elteltével az egyházközség az így létrejött szolgálati jogviszonyt is felmondhatja a felmondásra vonatkozó szabályok betartásával.

(2) Beosztott lelkész és helyettes lelkész esetén a határozott időtartamra püspöki kiküldéssel létrejött szolgálati jogviszony az időtartam letelte előtt csak a kiküldő püspök, a lelkész és az egyházközség presbitériumának egyetértésével szüntethető meg. Ebben az esetben a lelkész kizárólag 30 nap felmondási időre jogosult.

(3) Az (1) bekezdéstől eltérően a beosztott lelkész és helyettes lelkész jogviszonyát az egyházközség a lelkész súlyos kötelezettségszegése esetén azonnali hatállyal felmondhatja.

48. § (1) Ha a szolgálati jogviszony az egyházközség kezdeményezésére szűnt meg, a lelkész a döntéssel szemben 15 napon belül bírósághoz fordulhat. E határidő elmulasztása esetén igazolásnak helye nincs.

(2) A szolgálati jogviszony jogellenes megszüntetése esetén a lelkészt kérelmére az eredeti jogviszony keretében kell továbbfoglalkoztatni. Ha a lelkész kérésére vagy az egyházközség magatartása miatt a bíróság mellőzi az eredeti jogviszonyba való visszahelyezést, a bíróságnak az egyházközséget a lelkész legfeljebb 6 havi illetményének megfizetésére kötelezheti.

A gyülekezeti lelkészi állás megüresedése esetén követendő eljárás

49. § (1) A gyülekezeti lelkészi állás megüresedését az egyházközség felügyelője köteles azonnal jelenteni az esperesnek, aki értesíti a püspököt és az egyházi nyugdíjszervet.

(2) Az egy lelkészi állással rendelkező egyházközségekben a lelkészi állás megüresedésekor az esperes vagy az

egyházmegyének az esperes által megbízott lelkésze:

a) gondoskodik a helyettes lelkész kirendeléséig az egyházi munka zavartalan folytatásáról,

b) átveszi leltár szerint az egyházközség ingóságait, amelyek a lelkész kezelésében állottak, és gondoskodik azok megőrzéséről,

c) megállapítja az egyházközség követeléseit és kintlévőségeit,

d) meggyőződik a pénztárcönyv naprakész vezetéséről és a pénzeszközök meglétéről,

e) megállapítja az elmaradt vagy előre felvett javadalmakat,

f) átadásig zárolja a lelkészi hivatalt.

(3) Az egy lelkészi állással rendelkező egyházközségben az üresedés idején az esperes, illetve megbízottja meghatalmazása nélkül senki hivatalos lelkészi szolgálatot nem végezhet, gyűlést nem hívhat össze, összejövetelt nem tarthat.

(4) A lelkészi állás megüresedésével kapcsolatos eljárásokról jegyzőkönyv készül.

50. § (1) Az üresedésben levő gyülekezeti lelkészi állás fenntartott lelkészi állásnak tekintendő. A lelkész javadalma az üresedés idejére helyettesítésre, illetve lelkészalkalmazásra használhatók fel.

(2) A megüresedéstől számított 2 év elteltével az egyházmegyei elnökség felülvizsgálja, hogy a gyülekezeti lelkészi állás fenntartható-e önálló szolgálati helyként

X. fejezet

A lelkészi szolgálati jogviszony szabályai

A szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogok gyakorlói

51. § (1) Az egyházközség lelkészeinek szolgálati jogviszonyával kapcsolatban a szolgálatba állítót megillető jogok és köteleességek törvényben meghatározott részét az illetékes egyházkerület elnökségének tagjai, az egyházmegye elnökségének tagjai, valamint az egyházközség testületei és tisztségviselői gyakorolják.

(2) Az egyházkerületi elnökség:

a) jóváhagyja a díjlevelet,

b)²³tagot delegál a lelkészjelölő bizottságba.

(3) A püspök:

a) egyetértési jogot gyakorol a lelkész rendkívüli szabadságának kiadásakor,

b) kiadja a választhatósági igazolást,

c)²⁴intézkedik és dönt a lelkész szolgálati jogviszonyával kapcsolatban a 33/A. §-ban meghatározott esetekben,

d) helyettes és beosztott lelkészt küld az egyházközségbe,

e) közreműködik a nyugdíjkorhatárt elért lelkész további szolgálatáról szóló megállapodás megkötésében,

f)²⁵ellátja a lelkészi életpályamodell által meghatározott feladatait.

(4) Az egyházmegyei elnökség:

a) jóváhagyja a díjlevelet,

b)²⁶tagot delegál a lelkészjelölő bizottságba, és a lelkészválasztás során ellátja a törvény által ráruházott

²¹Módosította a 2015. évi II. törvény 10. §-a. Hatályos: 2016. január 1-től.

²²Módosította a 2015. évi II. törvény 11. §-a. Hatályos: 2016. január 1-től.

²³Módosította a 2018. évi VI. törvény 1. § (1) bekezdése. Hatályos: 2018. július 1-től.

²⁴Módosította a 2018. évi VI. törvény 1. § (2) bekezdése. Hatályos: 2018. július 1-től.

²⁵Beiktatta a 2018. évi VII. törvény 8. § (1) bekezdése. Hatályos: 2019. január 1-től.

²⁶A b) pontot módosította és a c) pontot beiktatta a 2018. évi VI. törvény 1. § (3) bekezdése. Hatályos: 2018. július 1-től.

- egyéb feladatait,
c) közreműködik a szolgálati jogviszony egyházközség által történő felmondásra irányuló eljárásban.
- (5) Az esperes:
a) egyeztet a lelkészi szabadság kivételénél,
b) meghatározza a szabadságolás miatti helyettesítési rendet az egyházmegyében,
c)²⁷ellátja a lelkészi életpályamodell által meghatározott feladatait.
- (6) Az egyházközség közgyűlése:
a) lelkészi állásokat szervez,
b)²⁸
c) megválasztja a gyülekezeti lelkészt, valamint a gyülekezeti másodlelkészt,
d) dönt a szolgálati jogviszony egyházközség részéről történő felmondásáról,
e) meghallgatja és megvitatja a lelkészi jelentést.
- (7)²⁹A (6) bekezdés e) pontjában meghatározott jog gyakorlását a közgyűlés átruházhatja a képviselő-testületre.
- (8) Az egyházközség presbitériuma:
a)³⁰elfogadja a lelkészi díjlevelet, tagot delegál a lelkészjelölő bizottságba, jelölt(ek)et állít a megüresedett vagy új lelkész állásra,
b) évente felülvizsgálja a lelkész havi rendszeres járandóságát,
c) megköti a nyugdíjkorhatárt elért lelkész további szolgálatáról szóló megállapodást,
d) meghatározza a helyettes lelkész javadalmát,
e) engedélyezi a lelkész rendkívüli szabadságát,
f) tanulmányi szerződést köt a lelkésszel,
g) engedélyezi a további szolgálati jogviszony, valamint munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését,
h) kezdeményezi a szolgálati jogviszony egyházközség részéről történő felmondását.
- (9) Az egyházközség felügyelője:
a)³¹
b) közreműködik a lelkészi szabadság kiadásában.
- (10) Az igazgató lelkész:
a) meghatározza az egyházközségben szolgáló lelkészek munkarendjét,
b) közreműködik a lelkészi szabadság kiadásában.

52. § ³²A lelkészi szolgálati jogviszonnyal kapcsolatban tájékoztatást a Magyarországi Evangélikus Egyházon kívül eső körben a lelkész, a lelkész nyilvántartása szerint illetékes püspök, továbbá a lelkész kérése alapján az egyházközség felügyelője adhat. Állami szervek, illetve bíróságok jogszerű megkeresése alapján a lelkészi szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos tájékoztatást kizárólag az illetékes püspök adhat. Lelkészi jövedelemigazolást – a Zelenka Pál Evangélikus Szolidaritási Alap nyilvántartása alapján – csak az országos iroda állíthat ki.

A munkaidő és a munkarend

53. § (1) A lelkészi szolgálat megszakítás nélküli munkarenddel és kötetlen munkaidővel jár együtt. A

²⁷Beiktatta a 2018. évi VII. törvény 8. § (2) bekezdése. Hatályos: 2019. január 1-től.

²⁸Hatályon kívül helyezte a 2018. évi VI. törvény 7. §-a. Hatályos: 2018. május 25-től.

²⁹Módosította a 2018. évi VI. törvény 1. § (4) bekezdése. Hatályos: 2018. július 1-től.

³⁰Módosította a 2018. évi VI. törvény 1. § (5) bekezdése. Hatályos: 2018. július 1-től.

³¹Hatályon kívül helyezte a 2018. évi VI. törvény 7. §-a. Hatályos: 2018. május 25-től.

³²Módosította a 2017. évi I. törvény 3. § (2) bekezdése. Hatályos: 2017. március 31-től.

kötetlen munkaidőnek megfelel, ha az előre ütemezhető feladatait a lelkész saját maga ütemezi, osztja be, figyelemmel az egyházi szempontokra és előírásokra. Munkájáról tételes szolgálati naplót vezet. A lelkészi hivatal rendjéről szóló egyházközségi szabályrendelet meghatározhat hivatali időt is.

(2) Többlelkészes egyházközségben a lelkészek szolgálati tevékenységének beosztását az igazgató lelkész készíti el, és gondoskodik annak megtartásáról.

(3) A lelkészi szolgálatot úgy kell megszervezni, hogy a lelkész(ek) számára hetente egy pihenőnap biztosított legyen.

(4) Az egyházközség érdekében tett, illetve a vállalt egyházi tisztségekkel összefüggésben végzett tevékenység (munkavégzés, utazás stb.) a lelkészi szolgálat része, nem számolható a lelkész szabadságának terhére.

(5) A lelkész köteles a presbitériumnak bejelenteni a (4) bekezdésen kívül eső, egyéb egyházi tevékenységét, elfoglaltságát. Az egyházközség presbitériuma erre vonatkozóan korlátot határozhat meg, ami nem lehet évente 21 napnál kevesebb.

Rendes szabadság

54. § (1) A lelkészt – ha törvény eltérően nem rendelkezik – évente 30 naptári nap fizetett rendes szabadság illeti meg. Az éves szabadságot szeptember 1-től következő év szeptember 1-ig kell kiadni. A ki nem vett szabadság a következő periódusra nem átvihető, pénzre nem váltható.

(2) A szülők nyilatkozata alapján a gyermek gondozásában nagyobb szerepet vállaló lelkész szülő a 16 évesnél fiatalabb gyermekek után gyermekenként 2 nap – de összesen legfeljebb 8 nap – pótszabadság illeti meg.

(3) A szabadság kiadásának időpontját a lelkész kérése alapján a felügyelő az igazgató lelkésszel, illetve – amennyiben az egyházközségben nincs igazgató lelkész – az esperessel egyeztetve határozza meg.

Betegszabadság

55. § (1) A lelkészt betegsége idejére fizetett betegszabadság illeti meg.

(2) A betegség első hónapjában a lelkész korábbi havi illetményét kapja, azt követően annak 75 százalékát. Ugyanez illeti meg a gyermek 12. életéve betöltéséig a gyermek betegsége esetén az otthoni ápolás idejére a gyermek gondozásában nagyobb szerepet vállaló lelkész szülő.

(3) Egy év betegszabadságban eltöltött idő után a lelkész szolgálati jogviszonya az adott egyházközségben megszűnik, a lelkészi állás megüresedik. Ezt követően – amennyiben közben a lelkész nem létesít szolgálati jogviszonyt, vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt, és nem részesül állami társadalombiztosítási juttatásban – az országos egyház költségvetéséből továbbra is jogosult 6 hónapig a korábbi illetménye 75 százalékára.

Szülési szabadság, gyermekgondozási szabadság

56. § (1)³³ A lelkészt a gyermek 2 éves koráig, illetve a családba kerülésétől számított két évig szülési szabadság illeti meg. A szülési szabadság ideje alatt a lelkész külön törvény szerinti gyermekáldási ellátást vehet igénybe.

(2) A szülők nyilatkozata alapján a gyermek gondozásában nagyobb szerepet vállaló lelkész szülő a fizetés nélküli szabadság illeti meg:

³³Módosította a 2018. évi VIII. törvény 7. §-a. Hatályos: 2018. november 24-től.

- a) a gyermek 3. életéve betöltéséig a gyermek gondozása céljából;
- b) a gyermek 14. életéve betöltéséig, ha a lelkész a gyermek gondozása céljából gyermekgondozási segélyben részesül.

Tartós szabadság

57. § (1)³⁴A szolgálatba állító – az illetékes püspök véleményének kikérése mellett – általa méltányosnak tartott esetben (elsősorban egészségügyi, tanulmányi, családi okok, társadalmi tiszttség betöltése miatt, illetve egyéb méltányos okból) tartós szabadságot nyújthat a lelkésznek. A tartós szabadság alatt a lelkész fizetésre általában nem jogosult. A tartós szabadságon lévő lelkész számára nem kötelező a lelkészi életpályamodellben való részvétel.

(2) A tartós szabadság kiadásának feltételeit írásbeli megállapodásban kell rögzíteni, amelynek tartalmaznia kell különösen

- a) a tartós szabadság kezdő és záró időpontját (vagy azon feltételeket, amelyek esetén ezek beállnak),
- b) a szolgálati lakás, valamint a szolgálathoz biztosított egyéb eszközök használatára vonatkozó rendelkezéseket,
- c) a javadalommal kapcsolatos megállapodást.

57/A. §³⁵ A lelkészt a lelkészi életpályamodellben való részvétele során szolgálatvégzés nélküli fizetett szabadság (sabbatidő) illeti meg, melynek részletes szabályait országos szabályrendelet rögzíti.

A szolgálati jogviszony ellátásának akadályoztatása

58. § Ha a lelkész szülői hivatása miatt lelkészi kötelességeinek nem tud maradéktalanul eleget tenni, akkor a szolgálatba állítóval munkájára nézve határozott időre szóló külön megegyezést köt, amit az eszeresen keresztül bejelent az illetékes püspöknek.

59. § (1) A lelkész, mint aki élethivatásként kötelezte el magát az egyházi szolgálatra, olyan egyéb elfoglaltságot nem vállalhat, amely veszélyeztetni lelkészi szolgálatának ellátását, illetve hivatalához méltatlan.

(2) A lelkész a fennálló szolgálati jogviszonya mellett további szolgálati jogviszonyt, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt vagy más, tartós időbeli lekötöttséggel járó elfoglaltságot, így különösen: tanulmányok folytatása, társadalmi tisztőségek betöltése, – a püspöki kiküldésen alapuló helyettes lelkészi megbízás kivételével – csak a szolgálatba állító (egyházközség esetén a presbitérium) előzetes engedélye alapján létesíthet.

(3) Országgyűlési és önkormányzati képviselőségre, valamint polgármesteri tisztőségre való megválasztását a lelkész bejelenti az egyházmegyei elnökségen keresztül az egyházkerületi elnökségnek. A tiszttség betöltésével kapcsolatos döntést meghozó presbiteri ülést az egyházmegyei elnökség hívja össze és vezeti.

(4) Amennyiben a lelkész az (1)-(2) bekezdésben felsorolt elfoglaltságok valamelyikét előzetes engedély nélkül létesítette vagy tartja fenn, fegyelmi vétséget követ el. Az ilyen elfoglaltság fenntartását a szolgálatba állító megtilthatja.

(5) A szolgálatba állító a (2) bekezdés szerint megadott engedélyét visszavonhatja, ha úgy ítéli meg, hogy további

fenntartása veszélyeztetné a lelkészi szolgálat ellátását.

60. § A szolgálatba állító és a lelkész – az illetékes püspök véleményének kikérése mellett – megállapodhat arról is, mely egyházi szolgálatokat látja el továbbra is a lelkész, s milyen juttatásokban részesül. A lelkész olyan tartós elfoglaltsága esetén, amely nem teszi lehetővé szolgálatának ellátását, a szolgálatba állító tartós szabadságot nyújthat.

Tanulmányi szerződés

61. § (1) A szolgálatba állító, illetve a Magyarországi Evangélikus Egyház (e szakaszban együtt: támogató) a lelkésszel tanulmányi szerződést köthet. A szerződésben a támogató vállalja, hogy a tanulmányok folytatásának idejére támogatást nyújt, a lelkész pedig arra kötelezi magát, hogy a támogatott tanulmányokat folytatja, meghatározott idő alatt befejezi, s a tanulmányok befejezése (képzettség megszerzése) után meghatározott időn keresztül a szolgálati viszonyát fenntartja.

(2) A tanulmányi szerződést írásba kell foglalni és abban meg kell határozni a támogató által vállalt támogatás formáját és mértékét, valamint – a támogatás mértékével arányosan – a lelkész által a támogatónál kötelezően szolgálatban töltendő idő tartamát, amely 5 évnél hosszabb nem lehet.

(3) A lelkész mentesül a szerződésből folyó kötelezettségei alól és kártérítésre is jogosult, ha a támogató a támogatást nem biztosítja, vagy egyéb lényeges szerződésszegést követ el.

(4) Ha a lelkész a tanulmányait nem megfelelő eredménnyel folytatja, a meghatározott időtartamot nem tölti le, a meghatározott idő alatt nem fejezi be vagy egyéb lényeges szerződésszegést követ el, a támogató követelheti az általa nyújtott támogatás teljes vagy részleges megtérítését.

A lelkészi szolgálat díjazása

62. § (1) A lelkészi szolgálat díjazásáról a díjlevél, illetve a püspöki kiküldés rendelkezik, melyek tartalmazzák a lelkész havi rendszeres illetményét, valamint az egyéb juttatásokat.

(2) Az illetmény törvényes magyar pénzben, havonta, utólag, a tárgy hónapot követő hónap 5. napjáig fizetendő.

(3) Az illetményről a lelkész részére olyan részletes írásbeli elszámolást kell adni, amiből a kiszámítás helyessége ellenőrizhető.

(4) Az egyházmegyei elnökség általában nem járulhat hozzá, hogy a lelkész juttatásait – azonos szolgálati jogviszonyon belül – az előző díjlevélhez képest csökkentsék. Ha a díjlevél bizonyos tételei korszerűtlenek, az egyházmegyei elnökség köteles ezeknek a tételeknek megváltoztatását és az azokon alapuló javadalomnak megfelelő egyenértékkel való pótlását szorgalmazni.

62/A. §³⁶ (1) A szolgálati jogviszony keretében az egyházi önkormányzat tartási kötelezettségéből eredően pénzbeli és nem pénzbeli juttatásban részesítheti a szolgálati jogviszonyban álló lelkészt, gyülekezeti munkatársat.

(2) Az (1) bekezdés szerinti tartási kötelezettség kapcsán adható juttatás formáit, a juttatás módját és mértékét országos szabályrendelet határozza meg.

³⁴Módosította a 2018. évi VII. törvény 9. § (1) bekezdése. Hatályos: 2019. január 1-től.

³⁵Beiktatta a 2018. évi VII. törvény 9. § (2) bekezdése. Hatályos: 2019. január 1-től.

³⁶Beiktatta a 2014. évi IX. törvény 2. §-a. Hatályos: 2014. november 29-től.

(3) A szolgálatba állító a szolgálati szerződésben rögzíti az (1) bekezdés szerinti tartási kötelezettségéből eredő juttatás általa vállalt formáit, módját és mértékét.

63. §³⁷(1) A lelkészek rendszeres havi illetményének minimális mértékét országos szabályrendelet határozza meg, annak összegét a szolgálatba állító biztosítja.

(2) Országos szabályrendelet rendelkezik arról, hogy milyen elvek alapján nyújtható országos egyházi támogatás azon egyházközségeknél, melyek a lelkész minimális illetményét nem tudják biztosítani.

(3) A lelkészi életpályamodell finanszírozását az egyházközségi és az intézményi, valamint a lelkészek által fizetendő szolidaritási hozzájárulás is biztosítja, melynek részletes szabályait országos szabályrendelet rögzíti.

(4) A lelkészi életpályamodell kiadásait és befizetéseit az ország egyház költségvetésében elkülönítetten kell kezelni.

64. § Az egyházközség köteles éves költségvetésében a lelkész rendes éves szabadsága idejére a helyettesítés finanszírozására forrást elkülöníteni. A helyettesítés megszervezéséről több lelkészi szolgálati helyet fenntartó egyházközség esetén – az illetékes esperes értesítése mellett – az igazgató lelkész, más esetben az esperes gondoskodik. Az egyházközséggel szolgálati jogviszonyban nem álló helyettesítő lelkészt költségterítés illeti meg, valamint jogosult a helyettesített lelkész illetményének legfeljebb 50 százalékára, a helyettesítés mértékének arányában.

65. § (1) A gyülekezeti lelkész betegsége vagy tartós akadályoztatása esetén az egyházközség presbitériuma az esperes jóváhagyásával határoz a helyettes lelkész javadalmazásáról. Ha az egyházközség a helyettesítés terheit nem bírja el, az esperes gondoskodik arról, hogy az egyházkerülettől támogatást kapjon. A helyettesítés költségeinek viselésére az egyházközség csak egy évig kötelezhető.

(2) A helyettes lelkésszel kötött írásbeli megállapodás rendelkezik a helyettes lelkészi megbízás időtartamáról, javadalmáról és a szolgálati lakás használatáról.

(3) Gyülekezeti lelkész fegyelmi felfüggesztésének esetében a felfüggesztést elrendelő egyházi jogszolgáltatási szerv rendelkezik a helyettesítés költségeinek a biztosításáról.

(4) A gyülekezeti lelkészi állás megüresedése esetén a helyettesítő lelkész javadalmáról megállapodást kell kötni.

66. § Az egyházközség megválasztott lelkészeinek és az egyházközségbe kiküldött helyettes lelkészeknek, beosztott lelkészeknek költözködési költségeit a fogadó egyházközség fizeti.

NEGYEDIK RÉSZ LELKÉSZI SZOLGÁLAT MAGASABB SZINTŰ EGYHÁZI ÖNKORMÁNYZATOKNÁL, EGYHÁZI INTÉZMÉNYEKNÉL, VALAMINT EVANGÉLIKUS EGYESÜLETEKNÉL

XI. fejezet Lelkészi szolgálat a magasabb szintű egyházkormányzatoknál

Magasabb szintű egyházi önkormányzatoknál szolgálatba állított lelkészek

67. § (1) Bármely jogi személyiséggel rendelkező egyházi önkormányzat közgyűlése dönthet lelkészi szolgálati jogviszony létesítéséről. A szolgálati jogviszony létesíthető határozott és határozatlan időre. A szolgálatba álló lelkész tevékenységéről évente jelentést tesz az illetékes közgyűlésnek. Az e törvényben a szolgálatba állított megillető jogok gyakorlóit az adott egyházi önkormányzat testületei és tisztségviselői, alacsonyabb egyházkormányzati szint testületei és tisztségviselői nem gyakorolnak ilyen jogokat. A tájékoztatási jogot az adott egyházi önkormányzat felügyelője gyakorolja.

(2) A Magyarországi Evangélikus Egyház magasabb szintű egyházkormányzatainál szolgálatban álló lelkészek szolgálati jogviszonyával kapcsolatban az egyházközség lelkészeire vonatkozó szabályokat kell alkalmazni az e fejezetben, valamint külön törvényben foglalt eltérésekkel.

68. § Az országos irodában szolgálatban álló lelkészek szolgálati jogviszonyának részletes szabályairól országos szabályrendelet rendelkezik.

Az esperesi szolgálat

69. § (1) Az esperes nem áll szolgálati viszonyban az egyházmegyével. Tiszteletdíjat az egyházmegyei presbitérium megállapíthat számára.

(2) Az esperest és az őt e tisztségében helyettesítő lelkész költségterítésre jogosult.

(3) Az esperesi szolgálat részletes szabályait külön törvény állapítja meg.

A püspöki szolgálat

70. § (1) A megválasztott és beiktatott püspök szolgálatba állítója a Magyarországi Evangélikus Egyház.

(2) A püspök illetményét az országos presbitérium állapítja meg.

(3) A püspöki szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos tájékoztatást a Magyarországi Evangélikus Egyházon kívül eső körben a püspök, a püspök kérésére az országos iroda, illetve az állami szervek, illetve bíróságok jogszerű megkeresése alapján az országos felügyelő adhat.

(4) A püspöki szolgálat részletes szabályait külön törvény állapítja meg.

XII. fejezet Lelkészi szolgálat a Magyarországi Evangélikus Egyház intézményeinél

71. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház vagy az egyházi önkormányzatok által fenntartott intézményekben lelkészi szolgálat ellátására csak a lelkészi nyilvántartásban szereplő lelkész állítható szolgálatba. Ezt megelőzően ki kell kérni az illetékes püspöktől a választhatósági igazolást, és biztosítani kell számára a konzultációs jogot.

³⁷Módosította a 2018. évi VII. törvény 10. §-a. Hatályos: 2019. január 1-től.

(2) Az intézmény lelkészét a fenntartói testület választja, állítja szolgálatba. Ha törvény eltérően nem rendelkezik, az illetékes presbitérium(ok)nak egyetértési joga van a szolgálatba állításnál.

(3) Amennyiben ezt a hatályos állami törvények lehetővé teszik, a szolgálatba állítás történhet szolgálati jogviszonyban is, szolgálati szerződés alapján. Amennyiben nincs lehetőség a lelkész díjlevél alapján történő szolgálatba állítására, de a szerződésben szerepel lelkészi szolgálat ellátására történő utalás, a lelkész jogviszonya e törvény rendelkezéseinek megfelelően lelkészi szolgálati jogviszonynak minősül.

(4) Az evangélikus intézményvezetői tisztség betöltése a szolgálati idő számítása szempontjából lelkészi szolgálati jogviszonynak minősül.

(5) Eltérő törvényi rendelkezés, illetve megállapodás hiányában az intézmény lelkészére az e §-ban, valamint az egyes intézményekre vonatkozó jogszabályokban foglalt eltérésekkel az egyházközség lelkészére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

XIII. fejezet

Lelkészi szolgálat evangélikus egyesületeknél

72. § Az evangélikus egyesületek belső szabályzatuk szerint állíthatnak szolgálatba lelkészeket. A lelkészi névjegyzékben szereplő lelkész evangélikusként elismert egyesületben végzett szolgálata szolgálati jogviszonynak minősül, amennyiben a megbízásban külön utalás szerepel a szolgálat lelkészi jellegére.

ÖTÖDIK RÉSZ

A NEMLELKÉSZI EGYHÁZI SZOLGÁLAT

XIV. fejezet

A nemlelkészi szolgálat általános szabályai

73. § (1) Nyilvános egyházi szolgálatot az egyház nemlelkész tagjai megbízott egyházi munkásként végezhetnek.

(2) Egyházi munkás az lehet, aki

- a) valamelyik egyházközség nyilvántartott tagja,
- b) a szolgálat ellátásához szükséges felkészítésben részesült,
- c) meghatározott szolgálatra megbízást kapott.

(3) Az egyházi munkás megbízatása az alábbi szolgálati területekre terjedhet ki:

- a) igehirdetés,
- b) tanítás (hitoktatás),
- c) lelkipozítás,
- d) diakóniai munka,
- e) szervezőmunka,
- f) egyházzenei (kántori) szolgálat.

(4) A lelkészi munkatárs az az egyházi munkás, aki az Evangélikus Hittudományi Egyetem nappali tagozatán eredményes záróvizsgát tett, és akit a püspök 1997. június 6. előtt erre a szolgálatra ünnepélyesen kibocsátott. Újabb lelkészi munkatársak kiküldése nem lehetséges.

(5) A gyülekezeti munkatárs az az egyházi munkás, aki az Evangélikus Hittudományi Egyetem nappali tagozatán vagy levelező teológiai tanfolyamán eredményes záróvizsgát tett, és akit az illetékes püspök hozzájárulásával az egyházközség közgyűlése a szolgálattal megbíz. A gyülekezeti munkatársat istentiszteleten a gyülekezeti lelkész állítja szolgálatba. A gyülekezeti munkatárs nemcsak egyházközségi, hanem egyéb egyházi szolgálatra is alkalmazható.

(6) A Magyarországi Evangélikus Egyház egyházi

munkásától elvárja, hogy

- a) belső elhívásból kötelezze el magát az egyházi szolgálatra,
- b) hivatásában feddhetetlenül éljen és szolgáljon,
- c) vegyen részt a szolgálatához szükséges felkészítésben, tartós megbízás esetén továbbképzésben is,
- d) szolgálatát a megbízóval összhangban végezze,
- e) munkájáról megbízójának rendszeresen beszámoljon.

(7) Az egyházi munkás a munkájáért személyében felelős. Amennyiben szolgálatára méltatlanná vagy alkalmatlanná válik, megbízójának joga és kötelessége, hogy a megbízást visszavonja.

(8) Az egyházi munkás feladatát önkéntes munkásként, szolgálati jogviszonyban vagy munkaviszonyban végezheti. Mindegyik esetben megilleti a szolgálatával kapcsolatos indokolt költségeinek megtérítése.

(9) Az egyházi munkást az őt érintő rendelkezésekről megbízója tájékoztatja.

XV. fejezet

Az egyházi munkások megbízatása

74. § (1) Bármely egyházi önkormányzat vagy intézmény alkalmazhat egyházi munkást.

(2) Az egyházi munkás határozott idejű (adott feladatra szóló), vagy határozatlan idejű (tartós) szolgálatra kaphat megbízást.

(3) Az egyházi munkás határozott idejű megbízást az egyházi önkormányzat hatáskörrel rendelkező tisztségviselőjétől, határozatlan idejű megbízást presbitériumától kap.

(4) A határozatlan idejű megbízatról megbízólevelet – szükség esetén szolgálati szerződést – kell kiállítani. Ekkor az egyházi munkás szolgálatba állítása és eskütétele istentiszteleten történik, melynek megtörténtét a következő presbiteri ülésen kell jegyzőkönyvbe venni.

(5) Az egyházi intézményekben az egyházi munkás határozott idejű megbízást a hatáskörrel rendelkező szakmai vezetőtől, határozatlan idejű megbízást – az intézmény vezetőjének egyetértésével – az igazgatótanácstól kap. Határozatlan idejű megbízás esetén az egyházi munkás szolgálatba állítása és eskütétele az intézményben tartott istentiszteleten történik.

(6) Az egyházi munkás tartós megbízás esetén esküvel kötelezi magát, hogy

- a) a közösséget építi,
- b) az egyház rendjét megtartja,
- c) a szolgálati titkot megőrzi,
- d) a rábízott szolgálatot hűségesen végzi.

(7) Az egyházi munkás megbízójától írásbeli bejelentés alapján kérheti felmentését a szolgálatból.

(8) Az egyházi munkás szolgálatával és megbízatásával kapcsolatos vitás tanítási kérdésekben a felettes egyházi önkormányzat lelkészi vezetője, minden egyéb kérdésben az adott egyházi önkormányzat presbitériuma, illetve a fenntartó dönt.

HATODIK RÉSZ

FELKÉSZÍTÉS AZ EGYHÁZI SZOLGÁLATRA

75. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház minden egyházközségi tagja végezhet hivatalos egyházi szolgálatot, ha arra felkészítették és megbízást kapott. Ezért az egyház feladatának tekinti, hogy az alkalmasnak minősített és a szolgálatot vállaló tagjait felkészítse és meghatározott egyházi szolgálattal megbízza.

(2) Az egyházi szolgálatra való felkészítés céljából a

Magyarországi Evangélikus Egyház a különböző egyházi szolgálatokhoz szükséges mértékben és színvonalon oktatja egyházunknak a Szentírásról és a hitvallási iratokon alapuló tanítását, a hitvallásokat, az egyház történetét és életét, feladatait, valamint az egyházi szolgálathoz szükséges ismereteket.

(3) A Magyarországi Evangélikus Egyház feladatának tartja és végzi valamennyi szolgálatban álló egyházi munkás és tisztségviselő továbbkésztését.

76. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház tagjait, egyházi munkásait a következő szolgálatokra készíti fel:

- a) lelkési szolgálatra,
- b) hittanári, hitoktatói szolgálatra,
- c) kántori szolgálatra,
- d) evangélizációs és missziói szolgálatra,
- e) diakóniai szolgálatra,
- f) egyházi ifjúsági- és gyermekmunka területén végzendő szolgálatra,
- g) egyéb egyházi szolgálatra.

(2) Az egyházi szolgálatra való felkészítés az erre a célra fenntartott egyházi – megfelelő megállapodás esetén állami – intézményekben vagy szervezett tanfolyamokon és konferenciákon történik.

(3) Az egyházi szolgálatra felkészítés egyházi intézményei:

- a) az Evangélikus Hittudományi Egyetem és az annak részét képező Evangélikus Teológus Otthon,
- b) egyéb egyházi felsőoktatási intézmények,
- c) Kántorképző Intézet,
- d) missziói intézetek és otthonok,
- e)³⁸felnyitkés.

77. § (1) A lelkési szolgálatra való felkészítés intézménye az Evangélikus Hittudományi Egyetem és az annak részét képező Evangélikus Teológus Otthon.

(2) A hittanári és hitoktatói szolgálatra történő felkészítés az Evangélikus Hittudományi Egyetemen és azokban az államilag akkreditált tanár- és tanítóképző felsőoktatási intézményekben folyik, amelyek az Evangélikus Hittudományi Egyetemen erre nézve megállapodást kötnek.

78. § A kántorképzés a Kántorképző Intézetben, vagy más – az országos egyházzenei bizottság által elismert – intézményben vagy tanfolyamon történik. A Kántorképző Intézet a kántori és egyházzenei szolgálatok ellátására készít fel és képesít. Az országos egyházzenei bizottság minősíti és látja el kántori oklevéllel azokat, akik a kántori tanfolyamokat elvégezték. A más intézményben vagy tanfolyamon végzetek képesítésének elismeréséről az országos egyházzenei bizottság dönt.

79. § Az egyházban folyó evangélizációs és missziói munka szolgálóinak képzése, továbbkésztése tanfolyamokon történik. A különleges (iszákosmentő, külmissziói stb.) feladatokhoz szükséges oktatási személyzet biztosítása az országos evangélizációs és missziói bizottság feladata.

80. § ³⁹A diakóniai intézményekben és az egyházközségekben folyó szeretetszolgálat hivatalos végzésére a felkészítés diakóniai munkás-képző intézetekben folytatható.

81. § Az egyházban folyó ifjúsági és gyermekmunka területén végzett szolgálatra a felkészítés tanfolyamokon és konferenciákon történik.

82. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház olyan képzésekre törekszik, amelyek állami akkreditációt nyernek, de végezhet államilag nem akkreditált képzést is.

(2) A képzésről a képző intézmény képesítést igazoló oklevelet, a tanfolyamokat elvégzéséről bizonyítványt bocsát ki.

(3) Az államilag akkreditált egyházi intézmények által kiállított oklevelek általános érvényűek. A nem akkreditált intézmények oklevelei, valamint a tanfolyamok bizonyítványai egyházi belső használatra érvényesek.

(4) Az olyan szolgálatok ellátásához, amelyekhez speciális (pedagógusi, ápolói, szociális gondozói stb.) szakismeret szükséges, figyelembe kell venni a megfelelő állami intézményekben szerzett képesítést igazoló oklevelet.

(5) Az egyes állások betöltéséhez, illetve a szolgálatokra való megbízáshoz szükséges képesítést munkakörönként kell megállapítani.

83. § (1) A vizsgakötelezettséggel is járó, az egyházi szolgálatra felkészítő tanfolyamokat és konferenciákat szervezhetik:

- a) az önálló önkormányzati testülettel rendelkező egyházközségek, egyházmegyék, egyházkerületek, országos egyház,
- b) az erre szakosodott intézmények,
- c) az egyház egyesületei.

(2) A tanfolyamokon és konferenciákon oktatói megbízást kaphatnak:

- a) az Evangélikus Hittudományi Egyetem oktatói,
- b) a megfelelő képesítéssel rendelkező lelkészek,
- c) az erre a célra kiképzett és megbízott egyháztagok,
- d) a megfelelő képesítéssel rendelkező szakértők.

(3) A megbízást a tanfolyamokon és konferenciákon való előadásra a tanfolyam vagy konferencia rendezői adhatják.

84. § A Magyarországi Evangélikus Egyház együttműködhet nem általa fenntartott felsőfokú oktatási intézményekkel (különösen az egyházi nevelésben, oktatásban, szeretetszolgálatban részt vevő) egyházi munkások képzése céljából. Ilyen együttműködésről a zsinat vagy az Evangélikus Hittudományi Egyetem Egyetemi Tanácsa dönthet.

85. § Az egyházi szolgálatra való felkészítésnek a törvényben nem szabályozott kérdéseit az illetékes intézmények, egyházi önkormányzati testületek szabályozzák.

HETEDIK RÉSZ ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

86. § (1) E törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2006. január 1-jén lép hatályba. Ezzel egyidejűleg hatályát veszti az egyházi szolgálatról és az egyház szervezetéről szóló, többször módosított 1997. évi II. törvény 1-59. §-a, valamint az egyházközségben végzett egyházi szolgálatról és az egyházközség önkormányzatáról szóló, többször módosított 1997. évi III. törvény 1-24. §-a.

(2) Az 59. §, a 60. § (1) bekezdése, valamint a 64. § 2007. január 1-jén lép hatályba. Eddig az időpontig a zsinat és az országos közgyűlés köteles megalkotni az érintett törvényhelyekben említett finanszírozási igényekre vonatkozó szabályozást.

³⁸Módosította a 2012. évi IV. törvény 1. §-a. Hatályos: 2012. szeptember 28-tól.

³⁹Módosította a 2018. évi VI. törvény 1. § (6) bekezdése. Hatályos: 2018. július 11-től.

87. § (1) E törvény 10. §-ában foglalt összeférhetlenséget minden lelkész köteles 2006. június 30-ig megszüntetni.

(2) E törvény hatályba lépése előtt létesített elfoglaltságokat (54.§) 2006. június 30-ig kell bejelenteni az illetékes presbitériumnak.

88. § Ahol jogszabály segédlelkészt említ, a továbbiakban beosztott lelkészt kell érteni.

